

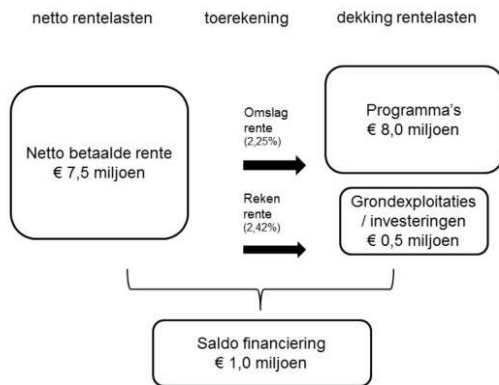
Jaarstukken 2020

versie 7 juli 2021

gemeente
gouda

Met onderstaand schema wordt invulling gegeven aan dit inzicht:

Schema rentetoerekening jaar 2020

BBV	Omschrijving	Rekening 2020
a	De externe rentelasten voor de korte en lange financiering	7.716
b	De externe rentebaten	-193
	Saldo rentelasten en rentebaten	7.524
c	De rente die aan de grondexploitaties moet worden doorberekend	-499
c	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	7.024
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	De werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente	7.024
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	8.030
f	Renteresultaat op het taakveld treasury	1.005

Gehanteerde rentetarieven

De gehanteerde rentetarieven zijn als volgt:

Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Omslagrente	2,75%	2,75%	2,25%
Rekenrente over boekwaarde grondexploitaties	2,71%	2,56%	2,42%
Rekenrente in de grondexploitaties	3,00%	3,00%	2,42%

De hoogte van de omslagrente, de rente over de boekwaarden van de grondexploitaties en de hoogte van de rekenrente in de grondexploitaties zijn vastgesteld op basis van de kaders die het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) hiervoor stelt. De afwijking tussen de in de primitieve begroting 2020 aangegeven rentepercentages en de werkelijk in 2020 gehanteerde wordt veroorzaakt door de lage rentepercentages waartegen eind 2019 en in 2020 langlopende financieringsmiddelen zijn aangetrokken en/of omgezet.

4.4.6 Leningenportefeuille

In 2020 is evenals in voorgaande jaren de kortlopende financieringsbehoefte gedekt met kasgeldleningen met looptijden van gemiddeld één maand. De kasgeldleningen werden alle gesloten tegen negatieve rente. Op deze wijze is maximaal geprofiteerd van de negatieve rente op kortlopende leningen.

Het college heeft het beheersen van de schuldpositie als belangrijke opgave benoemd. In dit verband is een dalend schuldenplafond vastgelegd van € 315 miljoen op 31 december 2018 en daarna een jaarlijkse verlaging volgens de volgende reeks: € 310 miljoen per ultimo 2019, € 305 miljoen per ultimo 2020, € 300 miljoen per ultimo 2021 en € 295 miljoen per ultimo 2022.

Opgenomen gelden (o/g)

Onderstaand een overzicht van de mutaties in de leningenportefeuille opgenomen langlopende en kortlopende gelden (o/g). Uit de tabel kan ook de gemiddelde rentevoet van het vreemd vermogen worden afgeleid. De afname van de gemiddelde rentevoet van het lang vreemd vermogen wordt met name veroorzaakt door de omzetting van een tweetal aflossingsvrije leningen.

Opgenomen gelden (o/g)

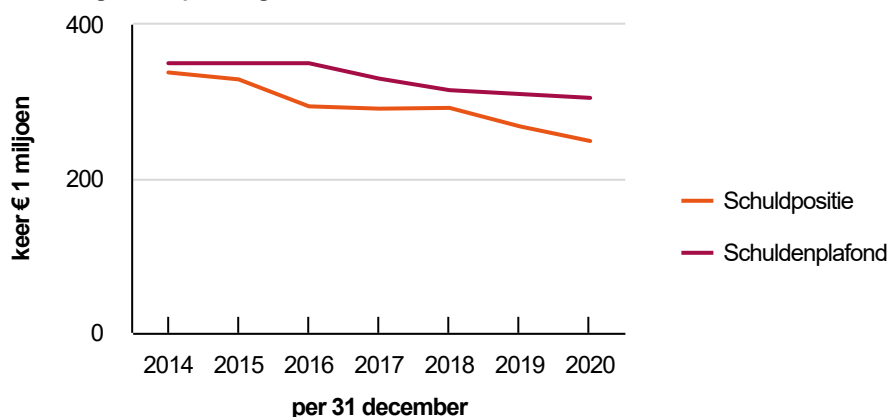
Bedragen * € 1.000.000		Begroting 2020	Realisatie 2020	Vershil
Stand per 1 januari 2020				
Langlopende financiering	+	248,3	248,4	0,1
Kortlopende financiering	+	20,1	19,6	-0,5
Uitzetting in 's Rijks Schatkist	-			
Omvang leningenportefeuille/schuldpositie	=	268,4	268,0	-0,4
Aflossingen en herfinanciering				
Langlopende financiering - reguliere aflossingen	+	-14,2	-13,5	0,7
Langlopende financiering - extra aflossingen	+		-36,9	-36,9
Langlopende financiering - nieuwe leningen	-	24,0	76,9	52,9
Kortlopende financiering - mutatie gedurende het jaar	+	-10,1	-5,5	4,6
Uitzetting in 's Rijks Schatkist - mutatie gedurende het jaar	+		-40,0	-40,0
Mutaties in leningenportefeuille/schuldpositie	=	-0,3	-19,0	-18,7
Stand 31 december				
Langlopende financiering	+	258,1	274,9	16,8
Kortlopende financiering	+	10,0	14,1	4,1
Uitzetting in 's Rijks Schatkist	-		-40,0	-40,0
Omvang leningenportefeuille/schuldpositie	=	268,1	249,0	-19,1
Schuldenplafond		305,0	305,0	
Ruimte onder het schuldenplafond		36,9	56,0	
Gemiddelde rente opgenomen per 31 december		3,07%	3,03%	0,04%

Het bedrag van € 76,9 miljoen nieuw aangetrokken leningen 2020 laat zich als volgt onderscheiden:

- € 23,0 miljoen aflossingsvrije leningen die zijn omgezet een lineaire lening
- € 13,9 miljoen lineaire lening die is geherfinancierd met een langere looptijd
- € 40,0 miljoen lineaire lening ter dekking van een gedeelte van de meerjarige financieringsbehoefte. Dit bedrag zal naar verwachting vanaf medio 2021 geleidelijk worden aangewend.

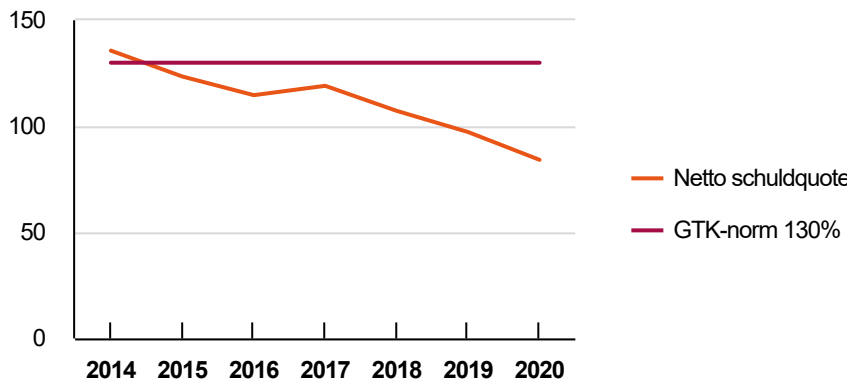
De omvang van de leningenportefeuille bedraagt op 31 december 2020 € 249 miljoen, € 19,1 miljoen lager dan de omvang waar in het najaar 2019, bij het opstellen van de begroting 2020, van werd uitgegaan. De belangrijkste oorzaak voor deze afwijking is dat de omvang van de Algemene Uitkering inclusief verrekeningen van eerdere jaren zich lastig vooraf laten inschatten. Daarom wordt deze defensief in de liquiditeitsplanningen opgenomen. Met name als gevolg van diverse verrekeningen bleek de werkelijke uitkering over 2020 € 15 miljoen hoger dan eind 2019 in de liquiditeitsplanning was voorzien.

Ontwikkeling schuldpositie gemeente Gouda 31-12-2014 t/m 31-12-20

In lijn met deze afname vertoont ook de netto schuldquote een dalende trend. Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. Het GTK (Financieel Toezichtkader) van de provincie Zuid-Holland adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De schuldquote vormt onderdeel van de kengetallen, zoals weergegeven in paragraaf 4.2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.

Ontwikkeling schuldquote 2014 tot en met 2020

4.4.7 Risicobeheer

Evaluatie van het risicobeheer

Een belangrijk onderdeel binnen de financieringsfunctie is risicobeheersing. Dit in de wet Fido voorgeschreven onderdeel geeft inzicht in het risicoprofiel van de gemeente Gouda.

Renterisico op kortlopende schuld

De Wet Fido kent een tweetal wettelijke normen te weten de kasgeldlimiet en de renterisiconorm, die beogen om de renterisico's van lagere overheden binnen de perken te houden en te beheersen. De kasgeldlimiet ziet hierbij op het beheersen van de kortlopende schuld (met een looptijd korter dan 1 jaar) en de renterisiconorm op het beheersen van de langlopende schuld (met een looptijd langer dan 1 jaar).

Kasgeldlimiet

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Begrotingstotaal (primitief)	267.953	267.953	267.953	267.953
In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet	22.776	22.776	22.776	22.776
Gemiddelde kortlopende schuld (-/- = schuld, + = tegoed)	-34.658	-32.914	27.448	34.907
Vrije ruimte	-11.882	-10.138	50.224	57.683

Om grote fluctuaties in de rentelasten van de gemeente te vermijden is de omvang van de korte financiering door de wet FIDO begrenst op maximaal 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar, met een minimum van € 0,3 miljoen. Het is hierbij niet toegestaan meer dan twee kwartalen achtereen de kasgeldlimiet te overschrijden.

Bovenstaande tabel toont dat de kasgeldlimiet in 2020 in het eerste en tweede kwartaal is overschreden. Dit is binnen de wettelijke norm en gedaan om maximaal te profiteren van de negatieve rente op kortlopende leningen.

Renterisico op langlopende schuld

Om grote fluctuaties in de rentelasten bij lange financiering te vermijden is door de wet FIDO bepaald dat een gemeente elk jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal mag aflossen, met een minimum van € 2,5 miljoen. Doel van de norm is dat gemeenten de renterisico's over de jaren spreiden.

Renterisiconorm

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Realisatie 2020
Begrotingstotaal (primitief)	256.000	267.953
In procenten van de grondslag	20,0%	20,0%
Renterisiconorm	51.200	53.591
Aflossingen op vaste schuld	14.200	50.370
Ruimte (+) / overschrijding (-)	+ 37.000	+ 3.221

Om grote fluctuaties in de rentelasten bij lange financiering te vermijden is door de wet FIDO bepaald dat een gemeente elk jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal mag aflossen, met een minimum van € 2,5 miljoen. Doel van de norm is dat gemeenten de renterisico's over de jaren spreiden.

Ten tijde van het opstellen van de paragraaf financiering bij de begroting 2020 was de definitieve begrotingsomvang 2020 nog niet bekend; dit verklaart de afwijking tussen begroting en realisatie.